

Dr hab. Katarzyna Sygit, prof. US
Kierownik Katedry Promocji Zdrowia
Wydział Kultury Fizycznej i Promocji Zdrowia
Uniwersytet Szczeciński

Szczecin, dn. 3.04. 2018 r.

Szczecin, ul. Cukrowa 12, kod. 71-004; e-mail: katarzyna.sygit@usz.edu.pl, tel. +48 91 4443492

Recenzja

Rozprawy doktorskiej Pani **mgr Pauliny Matusiak**, zatytułowanej:

Wiedza mieszkańców Łodzi na temat zasad korzystania z doraźnej opieki medycznej

w aspekcie racjonalnego wykorzystania jednostek systemu

Państwowego Ratownictwa Medycznego

z Uniwersytetu Medycznego w Łodzi Wydziału Nauk o Zdrowiu

Promotor pracy: dr hab. n. o zdr. Jan Krakowiak.

W polskim systemie ochrony zdrowia podejmowane są działania, których celem jest m. in. promowanie zdrowia, utrzymanie zdrowia społeczeństwa na jak najwyższym poziomie oraz uzupełnienie deficytów w zdrowiu ludności.

Obowiązujący system ubezpieczeń zdrowotnych w Polsce dotyczy 98% populacji. Gwarantuje on formalny dostęp do szerokiego zakresu świadczeń opieki zdrowotnej, jednakże ze względu na istniejące środki, którymi dysponuje Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ), zagwarantowane prawne liczne świadczenia nie zawsze są realnie dostępne.

Status zdrowotny populacji w ostatnich latach uległ istotnej poprawie; w szczególności wskaźnik średniej oczekiwanej długości życia osiągnął w 2015 roku poziom 80,2 lat w przypadku kobiet oraz 70,6 lat w przypadku mężczyzn. Jednak różnica pomiędzy tymi wskaźnikami w Polsce i w krajach Unii Europejskiej jest nadal bardzo znacząca, podobnie jak w przypadku wskaźnika średniej oczekiwanej liczby lat życia skorygowanych chorobą lub niepełnosprawnością. Jednakże, biorąc pod uwagę zasoby ochrony zdrowia, zarówno finansowe, jak i kadrowe, można stwierdzić, że ogólna efektywność polskiego systemu jest stosunkowo dobra. Także efektywność w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej charakteryzuje wyraźna tendencja wzrostu. Działania podjęte w ostatnich latach, na przykład priorytetyzacja w podstawowej opiece zdrowotnej (POZ) oraz wprowadzenie

nowych mechanizmów rozliczania świadczeń zdrowotnych, są nadal rozwijane oraz rozszerzane na inne obszary.

Istotnym jest zatem jeszcze jeden ważny problem: jak funkcjonuje opieka zdrowotna w odbiorze społecznym i w świadomości społecznej?

Uwzględniając powyższe przesłanki, istotnym jest podjęcie tematu rozprawy:

Wiedza mieszkańców Łodzi na temat zasad korzystania z doraźnej opieki medycznej w aspekcie racjonalnego wykorzystania jednostek systemu

Państwowego Ratownictwa Medycznego.

Otrzymały do recenzji maszynopis rozprawy doktorskiej Pani mgr Pauliny Matusiak, pt.: *Wiedza mieszkańców Łodzi na temat zasad korzystania z doraźnej opieki medycznej w aspekcie racjonalnego wykorzystania jednostek systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego* jest tematycznie niezmiernie aktualny i ważny wychodzi bowiem naprzeciw potrzebie zwiększenia świadomości społeczeństwa na temat zasad korzystania z doraźnej opieki medycznej, jak i prowadzenia badań opinii społecznej.

Przedłożony doktorat jest opracowany merytorycznie poprawnie, należycie oddaje elementy treściowe rozprawy.

Maszynopis rozprawy zawiera 214 stron tekstu o wymiarze A4. Układ pracy jest: przejrzysty, logiczny i interesujący. W strukturze pracy zamieszczono siedem powiązanych tematycznie części.

Piśmiennictwo wykorzystane w pracy liczy 164 pozycje (w tym publikacje krajowe i zagraniczne). Piśmiennictwo zostało dobrane prawidłowo.

I. OCENA CZĘŚCI TEORETYCZNEJ PRACY

Obejmuje ona 55 stron tekstu, opracowana została na podstawie dostępnego przeglądu aktualnego piśmiennictwa krajowego i obcego. Doskonale wprowadza czytającego w problematykę pracy.

Na wstępie Doktorantka szczegółowo omawia system ochrony zdrowia w Polsce (m.in. funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia na podstawie ustawodawstwa; organy kontroli i nadzoru w systemie ochrony zdrowia w Polsce; zadania jednostek samorządu terytorialnego w zapewnieniu ochrony zdrowia; modele systemu ochrony zdrowia; finansowanie ochrony zdrowia, jak i świadczenie usług medycznych w zakresie Nocnej i

Świątecznej Opieki Zdrowotnej i Ratownictwa Medycznego) oraz system ochrony zdrowia na świecie (w Wielkiej Brytanii, w Niemczech i w Stanach Zjednoczonych).

Od początku rozprawy widoczna jest skrupulatność Doktorantki w przekazywaniu wiadomości w sposób uporządkowany, logiczny i przejrzysty.

Wartość teoretyczną rozprawy doktorskiej oceniam bardzo wysoko.

II. OCENA METODYKI BADAŃ

Badaniami objęto pacjentów korzystających z opieki zdrowotnej w przychodniach podstawowej opieki zdrowotnej na terenie Łodzi. Ogółem badaniami objęto 1145 osób /pacjentów POZ (w tym 861 kobiet i 284 mężczyzn).

Do zrealizowania zadań badawczych Doktorantka zastosowała autorski kwestionariusz ankiety oraz dokonała analizy danych dotyczących liczby i zakresów świadczeń udzielonych w 2014 roku przez pogotowie ratunkowe, szpitalne oddziały ratunkowe oraz w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej na terenie Łodzi – uzyskanych z Oddziału Łódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia i z Wojewódzkiej Stacji Ratownictwa Medycznego.

Głównym celem ocenianej pracy było poznanie wiedzy (opinii) mieszkańców Łodzi na temat zasad korzystania z doraźnej opieki zdrowotnej.

Przyjęto dwa cele szczegółowe, które zostały dobrze uzasadnione i pozwoliły na ukierunkowanie Doktorantki w realizacji celu głównego pracy.

Wyniki badań poddano wnikliwej i bardzo dobrej analizie statystycznej. Analizę statystyczną wykonano z wykorzystaniem programu STATISTICA (wersja 11).

Metodykę badań oceniam bardzo dobrze.

III. OCENA CZĘŚCI BADAWCZEJ

Ocenie szczegółowej poddano część V, VI, VII i VIII pracy zamieszczonej na 46 stronach tekstu, w których przedstawiono wyniki badań, omówienie wyników badań i dyskusję.

W sposób interesujący przedstawiono i omówiono wyniki badań dot. wiedzy 1145 pacjentów korzystających z opieki zdrowotnej na temat zasad korzystania z doraźnej opieki

medycznej oraz ocenę funkcjonowania Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej w 2014 roku na podstawie analizy dokumentów z Narodowego Funduszu Zdrowia w Łodzi jak również ocenę funkcjonowania Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej w 2014 roku na podstawie analizy dokumentów z Wojewódzkiej Stacji Ratownictwa Medycznego w Łodzi.

Analizy zostały wykonane w sposób profesjonalny, wzbogacone dobrymi analizami statystycznymi. Prezentacja graficzna wyników oraz zamieszczenie tabel wzbogaciło wyniki i je uwiarygodniło.

Dyskusję badań Autorka przeprowadziła w sposób wysoce profesjonalny, interesujący, porównując swoje wyniki z wynikami innych Autorów. Na uwagę zasługuje fakt, iż Doktorantka wykorzystała do napisania dyskusji bogatą literaturę przedmiotu.

IV. OCENA WYNIKÓW I WNIOSKI KOŃCOWE

W rozprawie przedstawiono 6 wniosków wynikających z badań, odpowiadających na postawione cele.

Na szczególną uwagę zasługują następujące wnioski:

- ✓ Badani pozytywnie oceniali pomoc lekarską.
- ✓ Badania potwierdziły potrzebę zmiany lokalizacji funkcjonowania Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej (z dniem 1 października 2017 roku Ustawodawca wprowadził obowiązek przekazania do szpitali funkcjonujących w sieci szpitali, Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej).
Ponadto, że:
 - ✓ Istnieje pilna potrzeba poprawy jakości udzielanych świadczeń medycznych osobom dorosłym i dzieciom, ale także, że:
 - ✓ Bardzo duże utrudnienie stanowi brak możliwości wykonania badań diagnostycznych w lokalizacji Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej, oraz:
 - ✓ Badania potwierdziły potrzebę rozpowszechniania wiedzy o sposobach działania i realizowanych świadczeniach Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej, Szpitalnego Oddziału Ratunkowego lub Izby Przyjęć oraz Pogotowia Ratunkowego.

Wszystkie wnioski wnoszą cenne, istotne wartości naukowe dla dziedziny nauk o zdrowiu, oraz mają wartości praktyczne – wdrożeniowe.

Walorem uzyskanych wyników badań jest to, iż mogą one posłużyć szerokiemu gronu odbiorców m.in. organizatorom świadczeń zdrowotnych, lekarzom, specjalistom zdrowia publicznego oraz szukającym rzetelnej wiedzy z zakresu m.in. korzystania z doraźnej opieki medycznej.

Reasumując

Przedłożona do oceny rozprawa doktorska przedstawia dużą wartość naukową i praktyczną. Została bardzo dobrze wykonana.

Stąd też rozprawę doktorską Pani mgr Pauliny Matusiak oceniam jako bardzo dobrą ze szczególnym podkreśleniem bardzo dobrego opracowania:

- metodyki badań z zastosowaniem trafnych i obiektywnych testów;
- dyskusji świadczącej o dojrzałości badawczej Doktorantki oraz
- swobodnego poruszania się w literaturze przedmiotu.

Uwagi recenzenta:

Recenzent nie wnosi uwag do ocenianej rozprawy.

Nie przedstawienie hipotez badawczych w niczym nie umniejsza ważności rozprawy.

Gratuluje Panu dr hab. n. o zdr. Janowi Krakowiakowi promotorstwa pracy, Doktorantki i tak wysoko ocenionej pracy.

*

*

*

Wniosek końcowy:

Przedstawiona do oceny praca doktorska upoważnia mnie do stwierdzenia, że Doktorantka opanowała warsztat badawczy w stopniu bardzo dobrym i wykazała się dociekliwością naukową, starannością w gromadzeniu materiałów i wykonaniu analiz.

Niniejszą rozprawę kwalifikuję ze względu na wysoką jej ocenę, znaczenie teoretyczne dla nauk o zdrowiu, jak i praktyczne, aktualność i potrzebę takich analiz.

Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 13 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 z póź. zm.).

Dlatego proponuje Pani Dziekan prof. dr hab. n. med. Małgorzacie Wągrowskiej-Danilewicz i Wysokiej Radzie Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, o dopuszczenie Pani mgr Pauliny Matusiak, do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

KIEROWNIK
Katedry Promocji Zdrowia
Wydział Kultury Fizycznej i Promocji Zdrowia
Uniwersytet Szczeciński

dr hab. Katarzyna Sygit, prof. US